

Tôi đã thăm hai tòa nhà chọc trời World Trade Center tại New York lần đầu tiên vào năm 1995.

Đúng ngẩng đầu nhìn chân hai cái tháp khổng lồ này là ngỡ ngàng vì ta cảm thấy toàn bộ sức mạnh của Mỹ đổ dồn vào cuộc thi kỹ thuật 20 năm trước là đời sống và văn minh của người Việt Nam chúng ta được bao lâu nữa thôi.

Giống như mọi biểu tượng vĩ đại khác của một đế quốc, hai cái tháp sống sồng của World Trade Center là biểu tượng của một thế gian và không gian nhất định, của một nước luôn luôn tiến hào vớ sức phong phú mà Thế giới Đệ nhất dành cho mình cũng như với tầm vóc to lớn hơn như không thể tưởng tượng được của tham vọng mình.

Những người làm việc trong hai tòa nhà này, có lẽ hầu như chính họ cũng không biết, đang sống trong một giai đoạn lịch sử hiếm hoi. Đó là nước Mỹ trong thời kỳ hoàng phần nhất của những năm 1990 với hệ thống tài chính đang tiến tới cực điểm trong những năm của nó đời sống và văn minh trong lúc những dân và chính quyền đầu tiên cảm thấy cơn đau đang mình đi không những không ai có thể cảm nhận được mà còn hấp vớ đi đổ vỡ của.

Những khi lịch sử lật sang một trang khác, như nó đã xảy ra trong một ngày cách nay gần một thập niên, nó đã có sức mạnh không những đổ sụp tan nát những tổ chức mà còn tác động đến tâm lý từng cá nhân một nữa.

Ngày 9 tháng 11 năm 2001 tôi đang ở Bangkok. Và cũng như hầu hết tất cả những người khác tôi theo dõi một cách xúc động những gì xảy ra tại Manhattan vào lúc đó. Tuy rằng không có một tiếng chuông nào nhìn vào những cơn bão trong màn hình ta có thể cảm thấy rõ một cảm giác hoàn toàn bất lực trước một sự kiện không ai có thể tưởng tượng được trước. Mọi ý thức về sức mạnh, về khả năng có thể chinh phục được những đỉnh núi của sự vĩ đại đã tan biến. Chưa còn có gì đáng tin cậy là trên tất cả mọi chuyện. Đời sống đoàn người ở mọi lứa tuổi tụ tập trên các cây cầu đổ ra khắp Manhattan, mọi suy nghĩ về công ăn việc làm đổ vào trong thành phố trước đó mọi tiếng động hiện nay không còn nữa, chỉ còn gia đình và làm sao an toàn trở về.

Nhân cái chết của bin Laden, vài suy nghĩ về Hoa Kỳ

Tác Giả: Lê Minh Hùng

Thứ Hai, 09 Tháng 5 Năm 2011 20:04

Mấy tháng sau, tôi sang Mỹ làm việc tại Washington DC. Và tại đây tôi có thể cảm thấy một sự thay đổi rõ rệt trong cuộc sống hàng ngày. Hai tháng, hoài nghi, bất lực, sự sụp đổ của hai cái tháp World Trade Center đã mang lại một giai đoạn lịch sử mới cho nước Hoa Kỳ. Chắc chắn một hành động thù địch không thể nào làm thay đổi được chủ nghĩa đế quốc, nhưng nó rõ ràng là có sự can thiệp làm nên những biến động tâm lý của một nước.

Nhưng kích động chúng bao lâu đến đến hành động. Nhưng một cơn sóng thần thế kỷ, nước Mỹ đã vùng ra với tất cả sự can thiệp của mình, đầu tiên tại Afghanistan, sau đó tại Iraq. Liệu có nhạo mà ông Ronald Reagan đưa ra với những kẻ khủng bố cách đó trên một phần tư thế kỷ - "You can run but you can't hide" - có vẻ hứa hẹn một phán quyết công lý mau lẹ và không thể tránh được, thế kỷ này những khủng bố.

Nhưng những thất bại sau đó đã khiến cho người ta có một cảm giác hoàn toàn xa lạ với người Mỹ: thiêu hủy năng. Siêu cường quốc đất nước còn lại của thế giới, nước cờ xa những nước khác với kẻ thù đã không thể nào kiếm ra được một tên khủng bố cũng như thu được phần lợi ích gia lợi của họ như Afghanistan.

Nhưng mọi chuyện còn trở nên tồi tệ hơn nữa. Sự can thiệp và động tình của thế giới đi với nỗi đau khổ của Mỹ chúng bao lâu đã chuyển sang chúng đi gay gắt khi Hoa Kỳ bùng ra trở đầu. Sự lên án khi sai lầm này đã khiến cho những người Mỹ cảm thấy đau đớn, tổn thất và tất cả gì.

Sau đó lo với thế của mình trên thế giới vào lúc mà nước Mỹ phải vượt lên với một sự suy thoái tất cả những gì quy định của một sự kiện đến đến. Nhưng đôi khi chúng của một câu chuyện đến đến, hào hùng với những hình ảnh rõ rệt có thể là một phần của những thánh đi với một quốc gia đang thiêu hủy những câu chuyện lịch quan.

Và điểu đó đã xảy ra. Một cuộc hành quân bí mật vào đêm tại với tất cả những máy bay là trên một đất để tránh bị radar phát hiện, do một toán biệt kích nhảy xuống một pháo đài được phòng thủ kiên cố của địch đã cung cấp câu chuyện hào hùng mà nước Mỹ thêm khát.

Độc biệt hình ảnh sâu đậm của một cuộc hành quân bí mật trở về đã ghi lại kỷ niệm của những

Nhân cái chết của bin Laden, vài suy nghĩ về Hoa Kỳ

Tác Giả: Lê Minh Hùng

Thứ Hai, 09 Tháng 5 Năm 2011 20:04

Số kiän täng tä trong lịch sử của nhân dân Mỹ. Tôi cảm thấy ngạc nhiên bởi cái tên của Tổng Thống Jimmy Carter trong cuộc hành quân giải cứu con tin tại Iran năm 1980 cho đến việc trực thăng Blackhawk bị bắn hạ trong trận chiến tại Mogadishu, những việc này không có gì làm cho người Mỹ tự hào cả. Số kiän xảy ra tại Somalia ít nhất cũng còn có thể kể là một hành động hào hùng, những đó là một số kiän hoàn toàn không Mỹ chút nào: hào hùng trong chiến bại. Và người ta chưa còn tìm một số tin tức qua phim ảnh về những người hùng như Jack Ryan của Tom Clancy, quét sạch những mâu thuẫn để đem đến cái chết của một thế giới hiểm ác để tìm ra một số trong sáng để đem qua hành động mau lẹ và quyết định.

Khi ông Reagan đưa ra lời cảnh cáo nói rằng ông sẽ đi vào kinh doanh, thế sự là ông chỉ đưa ra một lời hứa hẹn về các động thái của ông. Và bây giờ khi nhân dân Mỹ ăn mừng cái chết của ông Osama bin Laden, có vẻ như là, ít nhất trong một vài phút một số họ nhận được gia đình đã đem đến sự sống. Cuộc cùng ông Reagan đã đem đến cho người Mỹ lời cảnh cáo của ông là đúng, và nhân dân Mỹ có thể tạm quên đi những suy thoái và những cuộc tranh cãi bè phái - ít nhất là trong một thời gian.